

Decentrale net til gylle og biogas

Der kan være mange fordele ved decentrale ledningsnet til såvel gylle som biogas. Og uanset om man går ind for særskilte biogasnet eller opgradering af biogassen til naturgaskvalitet, vil der i en vis udstrækning være behov for lokale gasnet, der kan føre biogassen ind til de store byer.

Af Torben Skøtt

I Ringkøbing-Skjern arbejder de målrettet på at etablere 50-60 decentrale biogasanlæg, der skal kobles sammen gennem et særskilt gasnet på omkring 135 kilometer. Gassen skal først og fremmest bruges på de naturgasfyrede kraftvarmeværker i lokalområdet, og først i det øjeblik værkerne ikke selv kan aftage al gassen, vil noget af det blive opgraderet og sendt ud i naturgasnettet. Samtidig vil der formentlig blive oprettet en eller flere tankstationer, der kan forsyne såvel de lokale som de mange tyske turister med miljøvenligt brændstof.

Foto: Torben Skøtt/BioPress

Skal biogassen opgrades og sendes ud i naturgasnettet som her i Fredericia, eller vil et særskilt biogasnet være en bedre og billigere løsning?

Men i det vestjyske har man ikke kun fokus på lokale gasnet. Lokale gyllenet indgår ligeledes som en vigtig del af konceptet. Det første biogasanlæg, som EUDP har støttet, får gylle fra fem ejendomme gennem et særskilt gyllenet, og det princip vil også blive brugt på kommende anlæg.

– Hvis gyllen skulle transporteres med lastbil ville det have kostet 1,4

millioner kroner om året. På tre år bliver det til 4,2 millioner kroner eller lige så meget, som det har kostet at grave 22 kilometer gyllerør ned, fortalte Kent Skanning på et seminar om biogas i Ingeniørhuset, arrangeret af Dakofa.

Kent Skaaning er initiativtager til det ambitiøse biogasprojekt, og han har som ejer af et stort gårdbiogas-anlæg og som tidligere formand for

Danske Svineproducenter et indgående kendskab til, hvordan biogas bedst kan blive en integreret del af det danske landbrug.

– Selvfølgelig er der nogle fordele ved store fællesanlæg, men der er sandelig også ulemper. Mindre decentrale anlæg kan langt bedre indpasses i landskabet, vi kan udnytte den eksisterende infrastruktur hos landmanden, og vi skal ikke lave VVM-redegørelser, hver gang der skal bygges et nyt anlæg. Det lugter jo i forvejen af gylle, sagde Kent Skaaning med et skævt smil.

Et decentralt gasnet

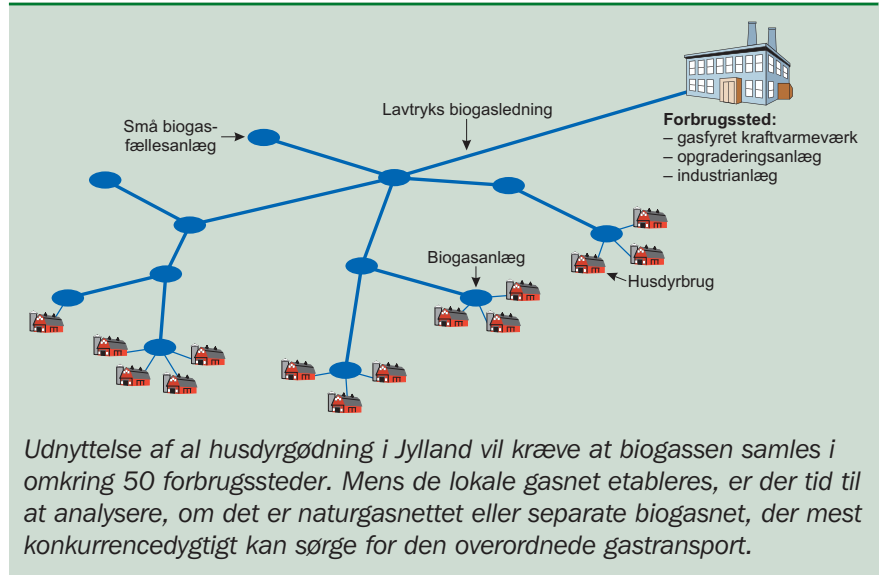
Biogas Taskforcen skal blandt andet forsøge at få afklaret, hvordan biogas indpasses mest effektivt i energiforsyningen. Søren Tafdrup, der er Energistyrelsens biogasekspert, har i et debatoplæg beskrevet, hvordan der kan etableres lokale biogasnet, som på sigt kan bindes sammen til overordnede, landsdelsdækkende net.

Oplægget blev præsenteret på det seminar, Biogas Taskforcen afholdt i januar. Udgangspunktet er, at der i alle tilfælde er behov for at etablere infrastruktur af større eller mindre lokale biogasnet, som kan transportere den gas, der produceres i det givne lokalområde, frem til ét eller flere kraftvarmeværker eller til et egnet tilslutningssted til naturgasnettet.

Hidtil har biogasprojekterne været "enkeltstående" initiativer, som hver især selv har måttet finde afsætning for deres produktion. Når der nu skal gennemføres en bred udbygning, bliver det nødvendigt at samordne gastransporten fra anlæggene inden for givne områder frem til de primære forbrugs- eller afsætningssteder.

Hvis sigtet om, at op til halvdelen af husdyrgødningen anvendes i biogasanlæg i 2020, faktisk realiseres, drager Søren Tafdrup den slutning, at der i så fald må forventes næsten fuld udnyttelse af husdyrgødningen i 2030.

Det kan betyde, at der til den tid vil være omkring 1.000 biogasanlæg i landet, fordelt på 50-100 fællesanlæg og omkring 900 store gårdanlæg.

Et overordnet biogasnet

Når de lokale biogasnet er etableret, vil man skulle afgøre, om det er mest hensigtsmæssig at benytte naturgasnettet til at transportere gassen længere væk, eller om det er bedre og billigere at koble de lokale biogasnet sammen med nye forbindelser til samlede landsdelsdækkende biogasnet. Med biogasnet kan man spare opgraderingsomkostningerne, som typisk beløber sig til én krone/m³ metan.

Søren Tafdrup har regnet på, hvad det vil koste at etablere et overordnet biogasnet for Jylland på sammenlagt 1.200-1.300 kilometer og sammenlignet det med prisen ved at etablere 40 centrale opgraderingsanlæg i Jylland. Forudsætningen er en fuld udbygning med biogas i Jylland, svarende til en samlet energiproduktion på 42 PJ om året.

I debatoplægget er det overlagsmæssigt beregnet, at omkostningerne til etablering og drift af et overordnet biogasnet vil beløbe sig til cirka 14 øre/m³ metan. Omkostningerne til opgradering, der koster omkring 1 krone/m³ metan, skal altså reduceres med en faktor syv, hvis opgradering og brug af naturgasnettet skal være konkurrencedygtigt med det overordnede biogasnet.

På biogasseminariet gav oplægget anledning til en del debat. Flere mente, at driften af biogasnettet ville blive væsentligt dyrere på grund af krav om kvalitetskontrol og målinger m.v. Andre påpegede, at de 14 øre forudsætter en lovlig optimistisk størrelse gasmængde, og at det ville tage lang tid, før gasmængden når så højt op. Endelig håbede nogle, at det ville blive muligt at reducere omkostningerne til opgradering gennem forskning og udvikling.

En af pointerne i debatoplægget er dog netop, at uanset om biogassen skal frem til kraftvarmeværkerne eller afsættes i naturgasnettet, så er etablering af lokale biogasnet en forudsætning herfor – i større eller mindre udstrækning. Mens de lokale gasnet etableres, er der tid til at analysere, om det er naturgasnettet eller separate biogasnet, der mest konkurrencedygtigt kan sørge for den overordnede gastransport. Her vil den teknologiske udvikling inden for opgradering indgå som en vigtig faktor

Nyt gascenter i Hobro

Hollandske KIWA, der er blandt verdens førende virksomheder indenfor test og certificering af nye teknologier, vil være med til at opbygge et certificeringscenter for gas, brint og brændselsceller på Cemtec i Hobro. Baggrunden for satsningen er dels, at Danmark har en stærk position inden for området, dels en forventning om et kommercielt gennembrud inden for de nærmeste år.

Kilde: www.dinby.dk